

KESKUSTELU KANSAINVÄLISISTÄ JÄRJESTÖISTÄ

Göran von Bonsdorff

IPSA:n kuudennen maailmankongressin kansainvälisiä järjestöjä käsittelevässä ryhmässä kiinnitettiin erityisesti huomiota kansainvälisten yhteistyömuotojen viimeaikaiseen kehitykseen. Ensimmäisessä kokouksessaan ryhmä keskusteli suhtautumisesta kansainvälisten instituutioiden vertailevaan tutkimukseen, toisessa kokouksessa alueellisesta yhteistyöstä ja kolmannessa kansainvälisten sihteeristöjen asemasta ja merkityksestä. Näistä kysymyksistä olivat eri alojen asiantuntijat laatineet yhteensä seitsemän lyhyttä alustusta, jotka etukäteen oli jaettu kongressin osanottajille. Pääselostajana toimi Michiganin yliopiston professori Inis L. Claude, jonka raportin aiheena oli kansainvälisten järjestöjen vertaileva poliittinen erittely.

Yleisvaikutelmana voidaan sanoa, että kokouksissa ensisijaisesti käsiteltiin toisaalta niitä, tosin lähinnä alustavia, tuloksia, jotka on saavutettu kansainvälisten järjestöjen tutkimuksen alalla, toisaalta mahdollisuuksia tämänlaatuisen tutkimuksen edistämiseksi tulevaisuudessa. Tällöin todettiin mm., että poliittisten järjestelmien yleisen vertailevan tutkimuksen alalla saavutettua edistystä voidaan käyttää sekä inspiraatiolähteenä että erinäisissä suhteissa mallien luomisen hyväksi. On luonnollista aloittaa olemassa olevien instituutioiden ja menetelmien selvittämisestä, jonka jälkeen siirrytään kansainväliseen poliittiseen dynamiikkaan ja yleisten johdopäätösten muovaamiseen. Kehittämällä kansainvälisten järjestöjen luokittelun kaavoja niiden toiminnassa havaittavissa olevien yhtäläisyyksien ja eroavuuksien perusteella on mahdollista saada entistä selvempi käsitys niiden tarkoituseristä ja todellisesta vaikutusvallasta maailmanyhteisön puitteissa. Tämä voi helpottaa eri järjestöjen kansainvälisen luonteen määrittelyä.

Esimerkkinä ryhmän työmuodoista voidaan mainita, että sen toisessa kokouksessa australialainen professori J. D. B. Miller raporttinsa perusteella esitti eräitä näkökohtia kansainyhteisön jäsenmaiden keskinäisistä suhteista ja allekirjoittanut pohjoismaiden alueellisesta yhteistyöstä. Seuraavat puheenvuorot käyttivät etukäteen »kommentaattoreiksi» valitut amerikkalaiset professorit A. B. Overstreet ja K. C. Frazer. Tämän jälkeen syntyi suhteellisen vilkas keskustelu. Monet ryhmän osanottajat tähdensivät, että pohjoismaisesta yhteistyöstä saadut kokemukset tarjosivat mielenkiintoisia vertailukohtia tutkittaessa muita kansainvälisiä yhteistyömuotoja.